ODSHERRED KOMMUNE

Momentum Energy Group A/S
Att.: Magnus Holo
Københavnsvej 81
4000 Roskilde

27. januar 2025

Afgørelse om dispensation

Til opklassificering af hjulspor til grusvej igennem beskyttet overdrev

Odsherred Kommune har modtaget din ansøgning af 15. august 2024 om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til opklassificering af et ca. 110 meter langt hjulspor til grusvej igennem beskyttet overdrev på matr.nr. 10a Grevinge Lammefjord beliggende syd for Grevinge Kanalvej nær Søkanalen. Projektets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Kommunens dispensation er nødvendig, da projektet berører et naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, punkt 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver dig hermed dispensation til opklassificering af 110 meter lang vejstrækning i et beskyttet overdrev, som forbinder en markvej omkring søen med markveje mod øst. Dispensationen er givet i henhold til § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se bilag 3, hvis du ønsker at klage over denne afgørelse.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Erhverv, Teknik og Kultur
Sag: 01.05.08-P25-24-10

Naturteam
59 66 60 39
menni@odsherred.dk
natur@odsherred.dk

Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby
59 66 66 66

kommune@odsherred.dk
odsherred.dk

Dispensationen vedrører kun forholdet til de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. At markvejens totalbredde inkl. rabatter ikke overstiger 4,5 meter
2. At græstørven, som graves af hjulsporet, genanvendes til retablering af overdrevsareal, som i en periode har været nedlagt ved såning af majs.
3. At overskudsjord fra projektet placeres uden for de beskyttede naturtyper og uden for arealer omfattet af åbeskyttelseslinjer.
4. At overskudsjord, som placeres fx på markarealet mod nord, placeres i et lag der ingen steder overstiger en højde på 0,5 meter, og så det indgår naturligt i landskabet uden etablering af volde og lignende.
5. At der ikke udsås frøblanding på rabatten efter etablering. Den naturligt forekommende overdrevsvegetation skal selv have mulighed for at indtage arealet.
6. At der ikke udlægges muld i/på rabatten.
7. Kommunens Naturteam skal underrettes på mail **natur@odsherred.dk** eller tlf. 59 66 60 39 senest en måned efter, at arbejdet er afsluttet.

Kommunen vil føre tilsyn med projektet, når det er afsluttet.

Forhold til andre myndigheder

Nedlæggelse af eksisterende markveje kræver tilladelse fra kommunen. Dette behandles i en særskilt afgørelse.

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale (stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår eller lignende) ved grave- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses med det samme. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Hvis der under anlægsarbejder konstateres en forurening af jorden, skal kommunen underrettes på **vand@odsherred.dk**. Er der tale om en akut eller større forurening, skal kommunen kontaktes på tlf. 59 66 66 66. Konstateres akut eller større forurening uden for telefonens åbningstid, skal underretning ske til beredskabets vagtcentral på tlf. 44 22 71 12.

Begrundelse

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på,

- at der i alle de år, arealet har været kortlagt som et beskyttet overdrev, har været et hjulspor i det område, hvor der er ansøgt om opklassificering af vejen til grusvej, så det område, der bliver påvirket af etablering af grusvejen, i forvejen er påvirket af færdsel.
- at unødig færdsel på overdrevet omkring grusvejen efter kommunens vurdering reduceres, når vejen får et mere tydeligt forløb igennem området.
- at der i forbindelse med etablering af solcellepark i det tilstødende område har været et ønske fra lokalbefolkningen om gode adgangsforhold i området.
- at vejstrækningen anvendes af lokalbefolkningen som cykler og lufter hunde i området.

Kommunen meddeler på denne baggrund dispensation til ansøgte. Du kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 2.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:
http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser

Sagens videre forløb

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte Naturteamet på tlf. 59 66 60 39 eller mail **natur@odsherred.dk**. Du får kun besked herfra, hvis der modtages en klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Mette Nyerup Nielsen
Natursagsbehandler

Kopi sendt til:

1. Ejer via digital post
2. Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
3. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@lbst.dk
4. Naturstyrelsen Midtsjælland, msj@nst.dk
5. Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
6. Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
7. Friluftsrådet, fr@friluftsraadet.dk; odsherred@friluftsraadet.dk; lokalraad@friluftsraadet.dk
8. Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk; dnodsherred-sager@dn.dk; hg@eco-forum.dk
9. Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; odsherred@dof.dk
10. Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
11. Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
12. Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
13. Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Bilag 1. Kort med projektets placering i forhold til beskyttet natur.

Figur 1. Luftfoto fra 2024 med blå skravering af beskyttet sø og lys orange skravering af beskyttet overdrev. Den ansøgte nye grusvej er markeret med gul streg.

Bilag 2. Redegørelse

I forbindelse med at der etableres solcellepark på matr.nr. 2a og 10a Lammefjorden, Grevinge, vil nogle interne markveje, som går igennem solcelleparken, ikke længere være offentligt tilgængelige og tilgængelige for arbejdskørsel imellem ejendommens marker. Der er derfor behov for at etablere nogle nye markveje i området. Den nye markvej, som ønskes etableret i det beskyttede overdrev, etableres primært på en strækning, hvor der i dag er nogle ofte anvendte hjulspor. Du har oplyst, at denne vejstrækning fremadrettet vil være den primære vej igennem området og mod øst. Det eksisterende hjulspor kan i store dele af året ikke bære andet end større terrængående biler og vil uden en forstærkning hurtigt blive kørt op og over tid blive ubrugeligt for fx cyklister eller mindre køretøjer. Vejen benyttes bl.a. som adgangsvej for arbejdskøretøjer mellem markerne øst og vest for området og forventes i fremtiden stadig at skulle kunne bruges til denne funktion.

Figur 2. Luftfoto fra 2023 med rødbrun markering af kommende solcellepark, rød markering af eksisterende markveje og grøn markering af de væsentligste hjulspor i området.

Figur 3. Luftfoto fra 2023 med røde streger som markerer de eksisterende markveje, sorte streger som markerer nye grusveje og turkis skravering over vejstrækninger i den kommende solcellepark, som ikke længere vil være offentligt tilgængelige og tilgængelige for arbejdskørsel imellem ejendommens marker.

I din ansøgning har du oplyst, at den vej, I ønsker at etablere, er en grusvej af samme beskaffenhed som de andre grusveje i området. Den projekterede totalbredde (inkl. rabat er 4,5 meter. Vejkassen forventes at blive omkring 30-40 cm høj, alt efter hvor langt det er nødvendigt at gå ned for at afrømme mulden og finde mere fast underlag. Vejen vil blive etableret med tagfald og en lille overhøjde i forhold til det omkringliggende terræn, så oversvømmelse undgås. Vejen vil falde ind i omgivelserne vha. grønne rabatter og midterrabatter således at det kun er hjulsporene der syner.

Du har oplyst, at der ikke er egnede placeringer af den nye markvej uden for området, der er kortlagt som beskyttet overdrev. En placering nord for overdrevet vil kollidere med den lokalplanlagte solcellepark med tilhørende afskærmende beplantning. Der er tale om en offentlig tilgængelig vej, som ved en placering nord for overdrevet vil skulle placeres på solcellesiden af det påkrævede beplantningsbælte og derved midt igennem et solcelleareal og dennes indhegning. Desuden vil den imod lokalplanens hensigt blive placeret uden skærmende beplantning imellem offentligt tilgængeligt areal og solcelleparken.

Figur 4. Foto af en anden af de eksisterende veje i området som entreprenøren er blevet bedt om at tage som udgangspunkt for den nye vejstrækning (fra ansøgningen).

Ansøgningen berører et biologisk overdrev, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk.2. Kommunen vurderer, at etablering af en grusvej i området, hvor der i mange år har været et hjulspor, vil medføre en mindre tilstandsændring. Opklassificeringen kan efter kommunens vurdering ikke betragtes som almindelig vedligeholdelse og vil derfor kræve dispensation, jf. lovens § 65, stk. 2.

Formålet med naturbeskyttelsesloven er at værne om landets natur og miljø ved bl.a. at beskytte en række naturtyper mod tilstandsændring.

Kortlægning af beskyttet overdrev

Overdrevet er kortlagt som beskyttet overdrev af kommunens konsulent Aglaja den 22. juli 2013.

Arealet er beskrevet som et tørt, udyrket areal præget af skalgrus. Gul Snerre er blandt de dominerende arter og der findes store forekomster af bl.a. Rundbælg, Blågrøn Star og Hjertegræs. Draphavre, Almindelig Hvene og Bjerg-Rørhvene blev ligeledes vurderet som dominerende på arealet. Naturtilstanden blev vurderet som moderat og 90 % af arealet blev vurderet som habitatnaturtypen kalkoverdrev (6210). Ved besigtigelsen blev der derudover bl.a. registreret Tandbælg, Vellugtende Gulaks, Liden Klokke, Bakketidsel, Almindelig Knopurt, Mark-Tusindgylden,

Kort Øjentrøst, Glanskapslet Siv, Almindelig Kællingetand, Håret Høgeurt, Strand-Vejbred, Almindelig Brunelle, Liden Skjaller, Knude-Firling, Græsbladet Fladstjerne og Muse-Vikke på arealet.

Figur 5. Foto fra Aglajas besigtigelse den 22. juli 2013.

Gennemgang af luftfotos

Allerede før overdrevet blev kortlagt som en beskyttet naturtype, er der etableret en markvej omkring søen i den vestlige del af overdrevet som er forbundet med et mindre anvendt hjulspor mod øst fra det nordøstlige hjørne.

I nedenstående gennemgang er arealet kortlagt som beskyttet overdrev af Aglaja i 2013 markeret med en orange streg omkring.

Figur 6. Luftfoto fra 1999. Markvejen omkring søen ses som et lyst spor, mens hjulsporet i det nordøstlige hjørne er mindre tydeligt.

Figur 7. Luftfoto fra 2010. Hjulsporet i det nordøstlige er blevet mere tydeligt.

Figur 8. Luftfoto fra foråret 2013, hvor arealet blev kortlagt som beskyttet overdrev.

Figur 9. Luftfoto fra 2015. Den østligste del af overdrevet er fra dette år og fremefter inddraget til en vildtager.

Figur 10. Luftfoto fra 2017. Markvejen rundt om søen er blevet vedligeholdt.

Figur 11. Luftfoto fra 2023.

Markvejen omkring søen fremstår på lange strækninger som en egentlig markvej længe før området blev kortlagt som et beskyttet overdrev, mens en del af vejstrækningen særligt ved det nordøstlige hjørne af søen fremstår mere utydelig. Lodsejer har oplyst at hele vejstrækningen omkring søen har eksisteret som en markvej i mange år tilbage og har været omfattet af den samme vedligeholdelse på hele vejstrækningen. Ejer har oplyst, at Rute 21, som blev indviet i slut 2013/start 2014, skar ejendommens interne veje over, så der kun var en vejforbindelse tilbage under Rute 21, hvilket er vejen, som går rundt om søen. Den ekspropriationskompensation, som blev givet, fordi Rute 21 skar ejendommen over, var nedsat i størrelse på grund af, at underkørslen under vejen vurderedes at sikre, at ejendommen fortsat var bundet sammen. Underkørslen fungerer dog kun, hvis det er muligt at komme frem til den via markvejene på ejendommen. På den baggrund vurderer kommunen at vejen der går rundt om søen er en egentlig markvej og at den vedligeholdelse der er foretaget imellem 2016 og 2017 er almindelig vedligeholdelse af markvejen, som ikke kræver dispensation.

Besigtigelse

Vi har den 21. august 2024 besigtiget området sammen med dig og din kollega fra Momentum. Ved besigtigelsen var vegetationen på overdrevet for nyligt blevet slået og det var derfor ikke muligt at få et ordentligt indryk af overdrevets kvalitet. I hjulsporet i den nordøstlige del af overdrevet blev der ved besigtigelsen registreret følgende arter: Høst-Borst, Vild Gulerod, Almindelig Hvene, Almindelig Kamgræs, Almindelig Knopurt, Mark-Krageklo, Almindelig Kællingetand, Almindelig Rajgræs, Rejnfan, Rødknæ, Almindelig Røllike, Humle-Sneglebælg, Gul Snerre, Lancet-Vejbred, Muse-Vikke, art af Rødtop, art af Øjentrøst, Strand-Svingel, Bjerg-Rørhvene og Strand-Vejbred.

Figur 12. Eksisterende hjulspor igennem overdrevets nordøstlige del.

Ved besigtigelsen blev det desuden konstateret, at der i tilknytning til den ansøgte vejstrækning er et område i det beskyttede overdrev, som er pløjet op og tilsået med majs.

Figur 13. Parti med vildtager/majs på det kortlagte overdrev.

Retablering af overdrev i område hvor der er sået majs

Efter besigtigelsen har kommunen været i dialog med ejer, som ikke var klar over, at majssåningen var placeret i det beskyttede område. Ejer ønsker, at få lovliggjort forholdet så godt som muligt, og kommunen har vurderet, at den hurtigste og mest effektive måde at få retableret overdrevet er ved at udlægge græstørven, som graves af det område, hvor der etableres grusvej, der hvor der er sået majs. At området derved hæves 10-15 cm, anser kommunen som en fordel for overdrevsvegetationen, da det vil give et særligt tørt område, hvor væksten er lavere end på arealet generelt.

Efter dialog med ejer er projektet desuden blevet tilrettet, så grusvejen kommer til at gå igennem hjørnet af det område, hvor der har været majs. Derved mindskes påvirkningen af de dele af overdrevet, som ikke i forvejen er påvirket.

Hjulsporet, som opklassificeres til grusvej, har fra hjørnet af den eksisterende grusvej og hen til majssåningen en længde på ca. 88 meter. Med en bredde på 4,5 meter giver det 396 m^2 overdrevstørv, som skal fjernes for at etablere grusvejen. Majssåningen har et areal på ca. 378 m^2. Når grusvejen etableres igennem området med majs på en ca. 17 meter lang strækning, bliver arealet af det overdrev, som skal retableres til overdrev 378 – 17 x 4,5 = 302 m^2.

Adgangsvejene i området

I forbindelse med lokalplanprocessen for den fremtidige solcellepark i området nord for overdrevet, har der været afholdt borgermøder. En af de bemærkninger, som kom frem på borgermøderne, var, at lokalbefolkningen ønsker, at der fortsat skal være gode adgangsveje i området. Den nye grusvej igennem overdrevet er en del af det sti- og vejsystem, som offentligheden har adgang til, og vejstrækningen over overdrevet vil sikre, at der fortsat er offentlig forbindelse igennem området.

Vurdering

Når solcelleparken nord for overdrevet bliver etableret, er det kommunens vurdering, at den rekreative værdi af markvejene, som går igennem solcelleparken, vil være så reduceret, at selv hvis de havde været åbne for offentlighedens færdsel, ville det rekreativt være bedre at etablere nogle nye vejforbindelser, som ikke går igennem solcelleparken. Kommunen vurderer, at den nye vejforbindelse er nødvendig for at sikre offentligheden gode adgangsveje igennem området, da det eksisterende hjulspor ikke kan holde til den færdsel, som driften af jordene medfører, og hjulsporets værdi som færdselsåre derved med tiden vil blive forringet.

Den nye grusvej etableres desuden i et område, hvor der i mange år har været et hjulspor. Hjulsporet går tilbage til lang tid, før området blev omfattet af naturbeskyttelsesloven som et beskyttet overdrev. Vejen etableres således i et område som i forvejen er noget påvirket af færdsel. Det fremgår af luftfotos, at hjulsporet igennem årene flytter lidt rundt og i nogle år udvides. Etablering af en egentlig markvej igennem området kan efter kommunens vurdering derved være med til at sikre, at der ikke i unødigt omfang bliver kørt på overdrevet omkring markvejen. I den østlige ende af overdrevet etableres markvejen i et område, hvor der i en årrække har været sået majs. Markvejen er flyttet til en placering inden for dette område for i videst muligt omfang at reducere den påvirkning, markvejen vil have i det beskyttede overdrev. I forbindelse med at vejen etableres har kommunen stillet vilkår, om at tørven fra det område, hvor vejen bliver etableret, flyttes over i det område, hvor der i en årrække har været sået majs for at få retableret overdrevsvegetationen i dette område så hurtigt som muligt.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Arealet indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område nr. 155 Udby Vig ligger i en afstand af mere end 8,5 km. Det er kommunens vurdering, at den nye vejstrækning ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke dette eller andre Natura 2000-områder væsentligt.

Ca. 370 meter mod øst er der et ynglevandhul for spidssnudet frø, som potentielt også kan være yngleområde for stor vandsalamander. Kommunen vurderer, at den nye vejstrækning ikke kan påvirke levesteder spidssnudet frø eller eventuelle stor vandsalamander væsentligt. På grund af afstanden til ynglevandhullet har kommunen vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår om fx paddehegn i forbindelse med etableringen af den nye vejstrækning.

Langs med Hagesholmvej og på diget langs med Grevinge Kanalvej er der registreret markfirben. Markfirben forekommer ofte på beskyttede overdrev, men kommunen vurderer, at overdrevet, hvor vejen etableres, ikke er egnet som levested for markfirben, på grund af jagtinteresserne i området med udsætning af fasaner i den tilstødende remise. Kommunen vurderer, at de kendte bestande af markfirben ikke bliver negativt påvirket af den nye markvej pga. afstanden til markfirbenenes levesteder.

I området omkring Nordkanalen og området omkring Søkanalen er der en del registreringer af flagermus. Kommunen vurderer, at det kan udelukkes, at den nye markvej kan påvirke yngle- eller rasteområder for flagermusene i området, da der i forbindelse med projektet ikke fældes store gamle træer, som kan være yngle- eller rasteområde for flagermus. Opgraderingen af vejen vurderes heller ikke at påvirke dyrenes muligheder for at fouragere i området.

Kommune vurderer, at det umiddelbart kan udelukkes, at projektområdet kan være levested for mygblomst, natlyssværmer, grøn mosaikguldsmed og løvfrø, da disse arter enten kun er fundet meget langt fra området og/eller stiller specifikke krav til levestedet, som ikke er opfyldt her.

Samlet set vurderer Odsherred Kommune derfor, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne ødelægge plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade levesteder for dyrearter omfattet af samme.

Bilag 3. Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på **www.borger.dk** og **www.virk.dk**. Du logger på **www.borger.dk** eller **www.virk.dk**, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til **nh@naevneneshus.dk**. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.